

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Diyarbakır Çınar ve Mardin Mazıdağı'ndaki yangınların ardından yaşanan ekolojik yıkım, can kayıpları ve tarımsal ürün kayıplarının detaylı bir şekilde araştırılması gerekmektedir. Yangınlar, binlerce dekar tarım arazisini yok ederek büyük bir çevresel tahribata neden olmuş, 15 yurttaşımız yaşamını yitirmiş, ayrıca çok sayıda küçükbaş hayvanın telef olmasına ve tarım ekipmanlarının zarar görmesine yol açmıştır. Bu felaketin ardından, etkilenen yurttaşların yaşadığı mağduriyetin giderilmesi ve sorumluların tespit edilerek gerekli önlemlerin alınması önem arz etmektedir. Yangınların neden olduğu zararın boyutlarının açığa çıkarılması ve zarar gören coğrafyanın “Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi” olarak ilan edilmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa’nın 98’inci İktüzüğün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Nejla Demir
Ağrı Milletvekili

GEREKÇE

Kürtlerin yaşadığı coğrafya, tarih boyunca ekolojik çeşitlilik ve insanların doğayla olan derin ilişkileriyle bilinir. Ancak, son yıllarda meydana gelen orman yangınları ve buna bağlı ekolojik tahribatlar, sadece doğal yaşamı değil, aynı zamanda bölgesel ekonomik ve kültürel varlıkları da yok etmektedir. Yangınların ekolojik olduğu kadar toplumsal ve ekonomik sonuçları da vardır. Köylerin ekonomisi büyük ölçüde hayvancılığa dayandığı için, hayvanları beslemekte zorlanan köylüler göçe zorlanmakta bölge kentleri insansızlaşmaktadır. Bu durum, köyden kente göç dalgalarına yol açmakta ve bölgenin toplumsal dokusuna zarar vermektedir. Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. DEDAŞ'ın yaptığı elektrik kesintileri, tarım arazilerinin sulanması ve hayvanların su ihtiyacını karşılamak için hayati olan suyun köylülere ulaşmasını engellemekte, dolayısıyla tarım ve hayvancılık faaliyetlerini yapılamaz hale getirmektedir. Bu durum, köylülerin topraklarını terk etmelerine ve ekonomik olarak güç durumlara düşmelerine yol açmaktadır.

Diyarbakır'ın Çınar ilçesi Köksalan Mahallesi'nde 20 Haziran gecesi başlayıp, rüzgârın etkisi ve havadan müdahalenin gecikmesi ile Mardin'in Mazıdağı ilçesi Yücebağ ve Yetkinler mahallelerine sıçrayan yangında 15 yurttaşımız hayatını kaybetti. Orman Genel Müdürlüğü, geçtiğimiz günlerde orman yangınlarıyla mücadelede Türkiye'nin tarihindeki en büyük hava filosunu kurduklarını belirtmişti. 105 helikopter, 26 uçak ve 14 İHA ile ormanları koruma altına aldıklarını ifade etmişti. Ancak, bölgede yaşanan yangın faciasına havadan müdahalenin gecikmesi, can kaybına neden olmuş ve ihmallerin olduğunu açığa çıkarmıştır.

Dün, Tarım ve Orman Bakanı, Diyarbakır Çınar ve Mardin Mazıdağı'ndaki yangınların ardından çiftçilerin kayıp ve hasarlarına ilişkin tespit çalışmalarının tamamlandığını açıkladı. Diyarbakır Çınar'da, Köksalan, Bağacık, Yazçıçeği ve Ağaçsever Mahallelerinde 7.900 dekar tarım alanının yandığını, bu alanın 6.789 dekarının anız, 1.111 dekarının ise hasadı yapılmamış buğday olduğunu belirtti. Ayrıca 1 traktör ve 14 sulama tesisinin yandığını, 924 küçükbaş hayvanın telef olduğunu ve ağır yaralı 83 küçükbaş hayvanın Et ve Süt Kurumu'na kesime gönderildiğini, 190 hayvanın ise tedavi edildiğini ifade etti. Mardin Mazıdağı'nda Yetkinler, Yücebağ ve Kelek Mezrasında 7.000 dekar tarım alanının yandığını, bunun 4.000 dekarının hasadı yapılmamış buğday, 3.000 dekarının ise anızdan oluştuğunu belirtti.

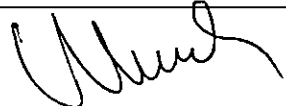
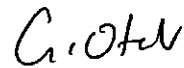
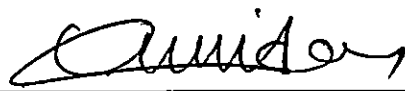
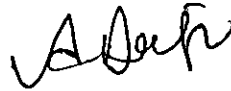
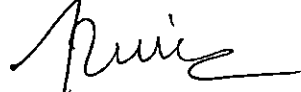
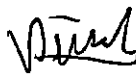
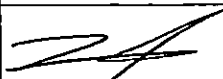
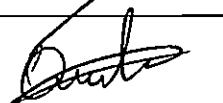
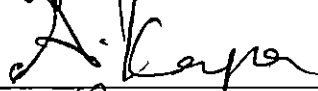
Bölge halkı, yangının hızla büyümesinde kuvvetli rüzgârın ve hükümetin geç müdahalesinin etkili olduğunu belirtiyorlar. Yangın akşam saatlerinde başlamış, ancak devlet kurumları sabah saatlerinde bölgeye ulaşabilmiştir. Yurttaşlarımız, yangının eski ve bakımsız enerji iletim hatlarından kaynaklandığını, DEDAŞ'ın 30 yıldır gerekli bakım ve onarımı yapmadığını, sıkça yaşanan elektrik kesintileri ve tellerin çarpışması nedeniyle yangının çıktığını ifade ediyorlar.

Yangından etkilenen bölgenin acilen afet bölgesi ilan edilmesi, zarar gören halkın hasarlarının karşılanması, doğa ve çevrenin uğradığı yıkımın giderilmesi için gerekli çalışmaların yapılması, sorumluların cezalandırılması ve yangınların tekrarlanmaması için olağanüstü tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. (DEDAŞ), Diyarbakır Çınar ve Mardin Mazıdağı'ndaki yangının ilk tanıklarından olan ve yangının elektrik tellerinden kaynaklandığını söyleyen bir yurttaşımız hakkında suç duyurusunda bulundu. Yurttaş, yaptığı açıklamada, yangının elektrik tellerinin birbirine çarpması sonucu çıkan kıvılcımların otları tutuşturmasıyla başladığını belirtti.

Elektrik Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi, yangın bölgesinde anız bulunmadığını ve elektrik hatlarının geçtiği güzergahlarda yangına karşı hiçbir önlem alınmadığını belirtti. Diyarbakır Başsavcılığı'nın başlattığı soruşturmanın ön raporunda da yangının elektrik kaynaklı olduğu tespit edildi. Köylülerin ve görgü tanıklarının ifadeleri ile elde edilen deliller doğrultusunda hazırlanan bu ön rapor, yangının çıkış nedenine ışık tutarken, detaylı raporun ilgili kurumların dinlenmesinin ardından önümüzdeki günlerde tamamlanacağı bildirildi.

Yangınların neden olduğu zararın boyutlarının açığa çıkarılması ve zarar gören coğrafyanın "Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi" olarak ilan edilmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	